

Motion till riksdagen

1989/90:K809

av tredje vice talman Bertil Fiskesjö (c)

Översyn av kommittéförordningen

Utredningsväsendet är en mycket viktig del av lagstiftningsprocessen. I utredningarna förbereds de förslag, som efter remisshandling och beredning i regeringen läggs i riksdagen för slutlig granskning och beslut.

Så snart det gäller större och mera betydelsefulla frågor är det av stor vikt att representanter för de politiska partierna kan delta. Sådana utredningar bör således vara – som termen lyder – parlamentariska.

Detta deltagande av politiker är av stor vikt. Det tillför utredningarna kunskaper och erfarenheter som annars skulle saknas, det ger tillfälle till ingående penetrering av besvärliga och kontroversiella problemkomplex och det ger möjlighet till kunskapsspridning och debatt i frågor redan under utredningsstadiet.

Om den politiska representationen skall vara meningsfull och ge de möjligheter till insyn och påverkan som är syftet, kräver detta givetvis en aktiv medverkan av ledamöterna. De förslag och uppslag, som ledamöterna har, skall kunna prövas av utredningen som helhet. Fransyska visiter tillgodoser inte detta krav.

Vissa formella frågor som gäller utredningarnas arbete regleras i kommittéförordningen. Där stadgas bl.a. – i 12 § – att ledamot har rätt att foga reservation och särskilt yttrande till kommitténs slutliga betänkande.

Detta är en betydelsefull rättighet. Den ger den ledamot, som har en avvikande mening, möjlighet att redovisa detta och skälen härför. Reservationer och särskilda yttranden kan också ha stor betydelse för den kommande remissbehandlingen, för den allmänna debatten och för de slutliga besluten.

Enligt min mening bör det dock inte få vara så att förslag och ståndpunkter, som inte redovisats under utredningsarbetets gång, kan tillfogas en utredning utan att utredningen som helhet fått möjlighet att ta ställning till dem. Ett sådant förfarande snedvrider utredningsarbetet och leder till missförstånd vad gäller den bedömning som skall ske, när utredningsprodukten är färdig.

För att förhindra detta bör ett uttryckligt stadgande införas i kommittéförordningen om att reservationer till en utrednings slutliga betänkande endast får innehålla förslag som framställts vid utredningssammanträde och som vid företagen votering avvisats av utredningens majoritet.

Jag föreslår att ett tillägg med denna innebörd fogas till bestämmelserna om reservationer och särskilda yttranden i kommittéförordningen 12 §.

Hemställan

Mot. 1989/90
K809

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställs
att riksdagen hos regeringen begär att ett nytt stycke av nedan angiv-
ven lydelse skall fogas till 12 § kommittéförelöningen (1982:37):
Reservation får endast innehålla förslag, som ställts under kommitténs
prövning och därvid avslagits av kommitténs majoritet.

Stockholm den 25 januari 1990

Bertil Fiskesjö (c)